

Addressat:
Regeringskansliet
Infrastrukturdepartementet

Svar gällande Trafikverkets remissförslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033, Dnr: TRV 2021/79143

Övertorneå kommuns lämnar följande yttrande

I förslaget till länstransportplan för 2022-2033 konstaterar Övertorneå kommun att det råder stor diskrepans mellan ambitioner, uppsatta mål och de ekonomiska ramarna. Om planen skall bli trovärdig behöver målen revideras ner eller de ekonomiska ramarna utökas till en realistisk nivå.

Ambitionen att upprätthålla ett fungerande vägnät går på tvärs mot det Trafikverket säger sig klara av under planperioden. Vi bävar inför hur vägnätet kommer att se ut om 12 år när Norrbotten dessutom väntas öka sin befolkning, liksom transporterna längs vägarna, markant under kommande år.

Vägnätet i Övertorneå kommun består till största del av vägtyp 4-6. Där färdas långpendlare, skolbarn och tunga godstransporter på vägar utan mötesseparering och viltstängsel – under stora delar av året dessutom i mörker och snöyra. Vägnätet har sedan många år haft stora brister med hål och sprickbildning – ofta utan att varningsskyltar sätts upp.

I Norrbotten dör relativt sett flest i trafiken i Sverige p.g.a. att trafiksäkerhetsåtgärder som vägseparering och viltstängsel inte förekommer i lika stor utsträckning som på andra håll i Sverige. Detta är helt oacceptabelt!

En miniminivå är att säkerställa vägunderhållet och öka takten på trafiksäkerhetsåtgärder som mötesseparering och viltstängsel i stället för att komma runt problemet genom att sänka hastighetsgränserna. Sänkta hastigheter kommer sannolikt att ha låg efterlevnad och dessutom innebära längre pendlingstider, vilket hämmar våra möjligheter till sammansatta arbetsmarknader.

Att resurser saknas till att underhålla vägnätet i norra Sverige trots de satsningar som nu är på gång är gravt oroande och går på tvärs mot devisen *Hela Sverige ska leva*. Risken är att en kontinuerlig försämring i vägnätet drabbar den utveckling vi nu ser början på i Norrbotten och sätter käppar i hjulet för den näringsutveckling och inflyttning vi så väl behöver i Övertorneå kommun.

För att främja ett hållbart resande i hela landet bör det satsas på laddinfrastruktur även i de delarna av landet där snabbbladdare inte ännu kan drivas på marknads-
mässiga grunder för att inte försena den omställning till eldrift vi måste se nu om
vi ska nå klimatmålen. En ojämlig utbyggnad av laddinfrastrukturen kan dessutom
leda till ojämlika förhållanden som drabbar glesbygdens besöksnäring negativt när
möjligheterna till laddning av det i glesbygd enda möjliga färdmedlet inte existerar.

De stora satsningarna på järnvägen är bra ur klimatsynpunkt, men stora satsningar
som höghastighets- och stambanor bör hanteras utanför den nationella planen för
att inte drabba andra delar av transportsystemet negativt. En sådan påverkan drab-
bar oss i glesbygd allra hårdast. Här finns ingen järnväg att nyttja utan gods och
människor måste färdas längs vägarna oavsett i vilket skick de är.

Stadsmiljöavtalen är en satsning för kollektivt och miljömässigt resande som även
den missgynnar glesbygdskommuner. Vi har ingen kollektivtrafik att tala om och
heller inte de resurser som krävs för att få stöd till cykelåtgärder beviljade genom
stadsmiljöavtalen i våra tätorter. Stadsmiljöavtalens tillämpning bör ses över för
att komma tillrätta med orättvisan i hur resurserna fördelas över landet.

Den uteblivna satsningen på järnväg i vår grannkommun Pajala för malmtransporter
från gruvan i Kaunisvaara bör undersökas återigen för att få bort tunga trans-
porter från vägarna. En sådan lösning skulle innebära stora vinster ur ett klimat-
perspektiv liksom för trafiksäkerheten, men det skulle även minska slitaget på väg-
nätet och förbättra kopplingarna mellan Norrbotten och Finland.

Avslutningsvis är det beklämmande att bevittna hur Trafikverket försöker hantera
Regeringens snäva ramar genom att hänvisa till direktivet. Både Regeringen och
Trafikverket uppvisar brister i förmågan att ta ansvar för en funktionell, trygg och
likvärdig transportinfrastruktur.

Övertorneå 2022-02-28

.....
Tomas Mörtberg
Kommunstyrelsens ordförande